

Gazdálkodókra vonatkozó legfontosabb adótörvény változások 2010. január 1-jétől

Az Országgyűlés 2009. június 29-én fogadta el, 2009. július 8-kán került kihirdetésre a **2009. évi LXXVII. számú törvény**, mely alaposan „átrendezte” a jelenleg érvényes adójogszabályokat, megjelent a Magyar Közlöny 95. számában. A 2010. évi költségvetés elfogadása során várhatók módosítások, azonban a jövő évi tervezés elkezdéséhez megkísérlem az eddigi ismereteket összefoglalni, jelen összeállítást 2009. december végén szándékozom pontosítani.

1. személyi jellegű ráfordításokkal kapcsolatos változások

1.0 az alsó **szja kulcs 17%** ez alkalmazandó 5000 eFt-ig, felette az adókulcs **32%**, azonban az összevont adóalapba beletartozik a bruttó béren felüli tb járulék, ennek hiányában (nem biztosítási jogviszony alapján kifizetett összegnél) az egészségügyi hozzájárulás, főszabály szerint mindkettő 27%, tehát egyszerűsítve, a bruttó bért meg kell szorozni 1,27-tel.

1.1 **tb járulék** összetétele: 24 % nyugdíjbiztosítási járulék, 2 % egészségbiztosítási járulék (természetbeni 1,5 %, pénzbeli 0,5%), a 3%-kos munkaadói járulék megszűnik, ebből 1% beépül az egészségbiztosítási járulékba, így lesz a klasszikus tb járulék $24+2+1=27\%=24\%$ nyugdíjbiztosítási járulék+3% egészségbiztosítási és munkaerő-piaci járulék.

1.2 az **egyéni járulék** 9,5% nyugdíjjárulék (lehet 8+1,5), valamint 6% egészségbiztosítási járulék (természetbeni 4%, pénzbeli 2%), ide épül be a szintén megszűnő 1,5% munkavállalói járulék: $9,5+6+1,5=17\%=9,5\%$ nyugdíjjárulék+7,5% egészségbiztosítási és munkaerő-piaci járulék.

1.3 az összesen **10,5% egészségbiztosítási és munkaerő-piaci járulék** (3+7,5%) 23,81%-kát (2,5/10,5) az APEH utalja át a munkaerő-piaci alap javára, egyébként az egyéni és társas vállalkozók által eddig fizetett vállalkozói járulék is megszűnik

1.4 a munkabér után járó **adójóváírás 17%, maximum 15100 Ft/hó**, ez teljes egészében jár 3188 eFt jövedelemig, ezen felül **csökkentett (12%)** mértékben jár egészen 4698 eFt-ig.

1.5 a **tételes egészségügyi hozzájárulás megszűnik**, a **11%-kos egészségügyi hozzájárulás 27%-kra nő**, itt is érvényes a bruttósítás, pl. egy kisösszegű megbízási díj 27%-kal növelt összege számít az összevont adóalapba.

1.6 társas és egyéni vállalkozóknál érvényes lesz a **„tevékenységre jellemző kereset”**, ennek lényege, hogy amennyiben bér, (egyéni vállalkozónál a kivét) nem éri el a jellemző keresetet osztalék, osztalékelőleg kifizetésével együtt (egyéni vállalkozónál osztalékalap) akkor a jellemző keresethez hiányzó rész egyéb jövedelemnek minősül (**kivét kiegészítés**), erre az összegre –amit év végén lehet megállapítani- 27%-kos egészségügyi hozzájárulást kell fizetni (a szabályozás meglehetősen bonyolult, a téma mélyebb elemzést igényel, eva hatálya alá tartozókra a „jellemző kereset” érvényes, kiegészíteni nem kell, fontos meghatározni ki minősül személyesen közreműködő társas vállalkozónak stb.) „tevékenységre jellemző kereset-et” az **Állami Foglalkoztatási Szolgálat** fogja az adóévre közzétenni FEOR számonként.

1.7 **megszűnő adókedvezmények:** tandíj, alapítvány, biztosítás, alkalmi foglalkoztatás kedvezménye, háztartási szolgáltatások, hideg étkezési utalvány, művelődési szolgáltatás, csekély értékű ajándék, belföldi külföldi napidíj, számítógép juttatás, kamatkedvezmény; összességében elmondható, hogy az 1,8, 1,9 és 1,10 pontokban fel nem sorolt és 2009. december 31-én adómentes juttatás után 2010-ben 54% szja-t és 27% tb járulékot kell fizetni.

1.8 **adómentes juttatások:** villamosenergia-ipari dolgozók kedvezménye, üzemanyag megtakarítás maximum 100 eFt/hó, iskolarendszeren kívüli képzés, ingyenesen vagy kedvezményesen juttatott internet-és számítógép-használat, nemzetközi közlekedésben résztvevők 25 EUR/nap költségtérítése

1.9 **adóterhet nem viselő járandóságok:** munkáltató lakáscélú támogatása, szépkorúak jubileumi köszöntése, katonai és rendvédelmi hallgatók ösztöndíja és juttatása

1.10 **kedvezményesen adózó cafeteria elemek:** a 400 eFt-os éves korlát megszűnik, az egyedi korlátok megmaradnak, társas vállalkozás személyesen közreműködő tagja is részesülhet, kedvezményes adókulcs egységesen 25%: **üdülési csekk** (minimálbér), **iskolakezdés** (minimálbér 30%-ka), **nyugdíjpénztári hozzájárulás** (minimálbér 50%-ka), **egészségpénztári hozzájárulás** (minimálbér 30%-ka), **foglalkoztatói nyugdíjpénztári hozzájárulás** (minimálbér 50%-ka), **magánnyugdíj-pénztári kiegészítés** (kiegészítés lehetséges összege), **iskolarendszerű képzés** (minimálbér 2,5 szerese), **helyi utazási bérlet** (nincs egyéni korlát), **meleg-étkeztetés** (18 eFt)

1.11 **Ingtalan bérbeadóknál** lehetőség van az adóalapból **levonni az** esetleges **ingatlanadót**

1.12 A **9 Ft/km** munkába járási költségtérítés ezentúl **nem csak munkanapokra** jár

1.13 Ha az **egyéni vállalkozó** csak **500 km-nek** megfelelő személygépkocsi **használatot számol el**, akkor **mentesül a cégautó adó** megfizetése alól (ez 2009. augusztus 1-től érvényes)

1.14 Családi és személyi, östermelői kedvezmények **megmaradnak**

1.15 Munkáltató által adott borraivaló, felszolgálói díj bérjövedelem, közvetlenül kapott borraivaló, hálapénz **egyéb jövedelem**

1.16 Számla alapján történő kifizetésből **nem kötelező adóelőleget levonni**

1.17 **Megszűnik a különadó**, az egyéni vállalkozók 19 % vállalkozói szja-t fizetnek, az iparüzési adóval nem csökkenthető az adóalap, a **többi lényeges adóalap-kedvezmény megmarad**

1.18 Érdekesség, ha a gazdálkodó a reprezentáció összegével köteles megnövelni a társasági adóalapot, akkor a **reprezentáció és az üzleti ajándék** a személyi jövedelemadóban **adómentes bevétel**

2. Társasági adó változásai:

2.0 Az **adó mértéke 19%**, megszűnik a különadó, továbbra is lehetséges kedvezményes kulccsal adózni 50 Millió Ft adóalapig

2.1 Néhány adóalap kedvezmény **megszűnik**, ezek közül a legfontosabb az **iparüzési adó összegének** csökkentési, adott/kapott támogatások módosítási lehetősége

2.2 Alapvetően az eddigi **adóalap módosítási lehetőségek megmaradnak**

2.3 Új elem az egy éven túli **kintlévőség 20%-ka behajthatatlan követelésnek minősül**, így 5 év alatt leírható adóalap növelés nélkül

2.4 2008. december 31-éig képzett, még fel nem használt **fejlesztési tartalék** adómentes feloldása két évvel meghosszabbodik, így **hat év alatt lehet felhasználni**

2.5 A törvény szabályozza az **ingatlanal rendelkező társaság** adókötelezettségét, (egyszerűsítve: olyan társaság, ahol az eszközök piaci értékéből az ingatlan értéke több mint 75%) az ingatlanal rendelkező társaságoknak (azt a tényt, hogy ingatlanal rendelkező társaságnak minősülnek) a társasági adóbevallás benyújtását követő 90 napon belül be kell jelenteni, (azt

is ha az ilyen statusuk megszűnt). Az ilyen társaságnál az üzletrész, vagy részvény értékesítése során **illetéket is kell fizetni.**

3. Egyéb adómódosítások:

3.0 Az **EVA mértéke 30%**, a bevétel határ (25 Millió Ft) túllépését követő nappal szűnik meg az eva adóalanyiság, az értékhatárt meghaladó összeg 50 %-kal adózik (eddig az értékhatárt meghaladó napot megelőző nappal szűnt meg az adóalanyiság, tehát a többlet nem képezte az eva alapját)

3.1 **Az iparüzési adó 2010-től az APEH hatáskörébe tartozik:** a 2009. évi bevallást és befizetést, valamint a 2010. március 15-ei előleg befizetést még az önkormányzathoz kell fizetni, ezt követően megszűnik a kivetés, a társasági adóhoz hasonlóan önbevallással kell az előlegeket teljesíteni. 2010-ről szóló bevallás egyszerűsödik, az APEH felé kell teljesíteni –több a önkormányzatot érintően is – a bevallást és befizetést.

3.2 **A gépjárműadó mértéke 15 %-kal emelkedik**

3.3 **A visszerhes vagyonátruházási illetékek mértéke csökken**, az általános kulcs 10%-ról 4%-ra csökken, 1 Milliárd feletti rész 2%, ingatlanonként maximum 200 Millió Ft. Lakásnál megmarad a 4 millió Ft-ig alkalmazandó 2%, az e feletti rész adókulcsa 6%-ról 4%-ra csökken. **Mentes** a részesedéscsere keretében történő vagyonszerzés, követelés ingyenes átvállalása, elengedése, tartozásátvállalás, az üzletrész öröklésének illetékmentessége megszűnik. Nem kell ajándékozási illetéket fizetni, ha a pénzügyi elengedi adós magánszemély tartozását az ő ellehetetlenülésének veszélye miatt.

3.4 **Megszűnik** a kulturális járulék, munkaadói, munkavállalói és vállalkozói járulék

3.5 **Közbeszerzési eljárásokban résztvevőknél nem kell vizsgálni** a 2008. szeptember 30-át követően keletkezett **adókötelezettségek meglétét** (lehet kifizetni), az a rendelkezés 2009. július 10-étől 2010. június 30-áig érvényes.

3.6 **Nagy értékű vagyontárgyak adóztatása:** (ingatlan, (mentes a lakóingatlan 30 Millió Ft-ig, illetve a második lakás 15 millió Ft-ig) vízi járművek, légi járművek, nagy teljesítményű (125 KW felett) személygépkocsik). Ezekről a vagyontárgyakról az éves elszámolású adók (szja, eva, tánya) benyújtásával egyidejűleg kell önadózás útján bevallást tenni. Lakóingatlanról akkor is bevallást kell tenni, ha vélhetően a forgalmi érték nem haladja meg az adómentes határokat.

3.7 **Minősített adózók** az esetleges adóhiányra első esetben csak maximum 20%-os adóbírságot fizetnek.

3.8 2010-től lehetőség van az **EUR-ban történő könyvvizetésre és beszámoló-készítésre.**

3.9 Utólag **adott/kapott**, nem számlázott **engedményt** el lehet számolni (megállapodás alapján), **nem szükséges feltétel a pénzügyi teljesítés.**

Budapest, 2009. október 23.

Összeállította:

Bede Ferenc

1. számú melléklet: **2009. évi LXXVIII. Törvény az egyes nagy értékű vagyontárgyakat terhelő adóról**
2. számú melléklet: **1995. évi CXVII. Törvény a személyi jövedelemadóról (kivonat az adómentes bevételekről és a kedvezményes (25%-kos) kulccsal adózó juttatásokról, adókedvezményekről)**